

METODIKA PREUKAZOVANIA PODMIENOK ŠTÁTNEJ POMOCI PRI PODPORE ZMIEŠANEJ INFRAŠTRUKTÚRY MIMO REŽIMU ŠTÁTNEJ POMOCI

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko
verzia 1.0

Obsah

1	Úvodné informácie	3
1.1	Účel metodiky.....	3
1.2	Záväznosť metodiky.....	4
2	Základné pravidlá štátnej pomoci	5
2.1	Nehospodárske činnosti financované mimo režimu štátnej pomoci	5
2.1.1	Bližšie vysvetlenie pravidla 50 % (využiteľné v prípade infraštruktúry v oblasti vzdelávania alebo v oblasti kultúrneho a prírodného dedičstva)	9
2.1.2	Bližšie vysvetlenie pojmu obvyklé vybavenie infraštruktúry (všeobecne využiteľné pri podpore verejnosti prístupnej infraštruktúry).....	9
2.2	Príklady hospodárskych činností	10
2.3	Pravidlá financovania infraštruktúry	10
2.4	Sprievodná hospodárska činnosť v rámci infraštruktúry, ktorú je možné financovať mimo režimu štátnej pomoci (pravidlo 20 %).....	11
2.5	Možný prenos výhody z infraštruktúry – nepriama štátna pomoc	12
3	Podmienky podpory infraštruktúry mimo režimu štátnej pomoci	13
3.1	Rozhodné obdobie monitorovania charakteru činností.....	13
3.1.1	Určenie začiatku rozhodného obdobia	13
3.1.2	Určenie konca rozhodného obdobia	14
3.1.3	Vykazované obdobie.....	14
3.2	Povinnosti prijímateľa vo vykazovanom období.....	15
3.2.1	Deklarovanie výlučne nehospodárskych činností	15
3.2.2	Monitorovanie hospodárskych činností pri zmiešanom využití	15
3.2.3	Spoločné ustanovenia k spôsobu preukazovania.....	18
3.2.4	Vrátenie neoprávnenej štátnej pomoci	19
4	Prílohy	20

1 Úvodné informácie

1.1 Účel metodiky

Účelom *Metodiky preukazovania podmienok štátnej pomoci pri podpore zmiešanej infraštruktúry mimo režimu štátnej pomoci* (ďalej len „metodika“) je stanovenie komplexných pravidiel a postupov, ktorými sa v prípade podpory projektov zameraných na budovanie alebo modernizáciu neehospodársky využívanú infraštruktúry preukazuje splnenie a dodržiavanie relevantných podmienok podľa Oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01)¹ (ďalej len „Oznámenie“), tak aby podpora naďalej nepredstavovala štátnu pomoc.

Metodiku vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré je sprostredkovateľským orgánom pre Program Slovensko (ďalej len „P SK“), a teda plní úlohy poskytovateľa nenávratného finančného príspevku v rámci Priority 2P2. Životné prostredie P SK (ďalej len „poskytovateľ“).

Metodika je určená pre prijímateľov, ako aj pre partnerov alebo užívateľov podľa zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej všetky subjekty spoločne aj ako „prijímateľ“) v rámci projektov zameraných na podporu infraštruktúry, ktoré sú financované mimo režimu štátnej pomoci. V metodike sú stanovené pravidlá a postupy, ktorými prijímateľ vo fáze implementácie projektu, ako aj počas udržateľnosti projektu, resp. neskôr počas celej životnosti dlhodobého investičného majetku podporeného v rámci projektu v nadväznosti na podmienky konkrétnej výzvy, preukáže, že podporený projekt je naďalej možné financovať mimo režimu štátnej pomoci, a teda sa zásadne nezmenili pôvodné podmienky determinujúce neehospodársky charakter podporenej infraštruktúry, tak ako boli stanovené v príslušnej výzve a deklarované v konaní o žiadosti.

Prostredníctvom postupov uvedených v rámci metodiky prijímateľ preukáže neehospodársky charakter infraštruktúry. V súlade s Oznámením pritom neehospodársky charakter zostáva zachovaný aj v prípade, pokiaľ sa podporená infraštruktúra využíva aj na sprievodnú hospodársku činnosť, a to za splnenia podmienky, že táto činnosť je čisto vedľajšia vo vzťahu k hlavnému (neehospodárskemu) využitiu podporenej infraštruktúry, je priamo spojená s prevádzkou infraštruktúry a je pre ňu nevyhnutná alebo je neoddeliteľne spojená s jej hlavným neehospodárskym využitím. V zmysle Oznámenia je podmienka sprievodnej hospodárskej činnosti splnená v prípade, pokiaľ sa na hospodárske činnosti spotrebúvajú tie isté vstupy, ako na neehospodárske činnosti, a zároveň kapacita pridelená každoročne na takéto hospodárske činnosti nepresiahne 20 % celkovej ročnej kapacity podporenej infraštruktúry (ďalej aj „pravidlo 20 %“)².

Charakter činností, na ktoré sa infraštruktúra využíva, sa vyhodnocuje v súlade s definíciou hospodárskej činnosti podľa Oznámenia, t.j. za hospodársku činnosť je považovaná každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu. Pre posúdenie neehospodárskeho/hospodárskeho charakteru podporenej infraštruktúry je preto rozhodujúci spôsob jej skutočného využitia.

Vzhľadom na uvedené je prijímateľ povinný v zodpovedajúcich prípadoch, tak ako budú stanovené v tejto metodike, preukázať splnenie všetkých relevantných podmienok štátnej pomoci s cieľom:

- deklarováť zachovanie výlučne neehospodárskeho charakteru podporenej infraštruktúry (bez sprievodnej hospodárskej činnosti), alebo
- preukázať sprievodný charakter prípadných hospodárskych činností, na ktoré sa využíva podporená infraštruktúra (v tomto prípade ide o tzv. zmiešanú infraštruktúru).

Za vyššie uvedeným účelom bude prijímateľ vo vzťahu k činnostiam, na ktoré skutočne využíva infraštruktúru podporenú mimo režimu štátnej pomoci³, poskytovateľovi preukazovať dodržanie relevantných podmienok v oblasti štátnej pomoci. Postupom podľa tejto metodiky prijímateľ počas tzv. rozhodného obdobia⁴, ktoré bude stanovené v nadväznosti na charakter a predmet projektu, monitoruje dodržanie pravidiel štátnej pomoci, a zároveň na ročnej

¹ bod 207. Oznámenia

² Pre úplnosť sa uvádza, že nejde o pojem používaný priamo v Oznámení, ale len o skratku využitú pre účely metodiky.

³ Činnosti sú definované v zmysle príslušnej výzvy.

⁴ Bližšia definícia sa uvádza v kapitole 3.1 tejto metodiky.

báze za každý kalendárny rok od 1.1. do 31.12. daného kalendárneho roku v priebehu tzv. vykazovaného obdobia⁴, poskytuje uistenie o tom, že v danom kalendárnom roku bola splnená niektorá z dvoch vyššie uvedených podmienok podpory infraštruktúry mimo režimu štátnej pomoci.

Táto metodika vychádza zo vzťahujúcich sa ustanovení Oznámenia, ako aj z relevantných odpovedí Európskej komisie, tak ako sú zdieľané na platforme eState aid WIKI⁵. Pri spracovaní metodiky boli zároveň využité odporúčania, metodické usmernenia a prednášky Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, ako koordinátora pomoci podľa § 2 zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) známe poskytovateľovi z jeho predchádzajúcej úradnej činnosti.

Vzhľadom na širšie spektrum možných právnych foriem prijímateľov, oprávnených aktivít a rôzne typy podporených infraštruktúr metodika upravuje viacero možných spôsobov vykazovania. V ostatnom rozsahu sú pravidlá a postupy pevne stanovené tak, aby bolo možné zo strany poskytovateľa dôsledne overiť charakter činností prijímateľa. Poskytovateľ bude oprávnený požadovať vykonanie nápravného opatrenia (v prípade nedostatočného preukazovania rozhodujúcich skutočností) alebo uplatniť zodpovedajúcu sankciu (v prípade nedodržania pravidla 20 %).

Pre úplnosť sa explicitne uvádza, že za správnu aplikáciu pravidiel a postupov vykazovania plne zodpovedá prijímateľ.

Na základe podkladov od prijímateľa bude poskytovateľ počas vykazovaného obdobia na pravidelnej ročnej báze overovať, že na úrovni prijímateľa sú naďalej splnené relevantné podmienky zabezpečujúce výlučne nehospodársky charakter činností, v dôsledku čoho sa na financovanie projektu neaplikujú podmienky poskytovania štátnej pomoci v súlade s príslušnou výzvou. Pokiaľ prijímateľ v konkrétnom kalendárnom roku v súvislosti s projektom vykonával aj činnosť hospodárskeho charakteru, poskytovateľ na základe podkladov od prijímateľa overí, že na úrovni prijímateľa dochádza len k sprievodnej hospodárskej činnosti pri dodržaní pravidla 20 %, v dôsledku čoho je naďalej zachovaný nehospodársky charakter činnosti mimo režimu štátnej pomoci v súlade s bodom 207 Oznámenia, nakoľko vedľajšie hospodárske činnosti nemenia celkový nehospodársky charakter podporenej infraštruktúry. Pokiaľ poskytovateľ zistí, že vo vykazovanom období došlo k prekročeniu povolenej kapacity na sprievodné hospodárske činnosti v zmysle pravidla 20 %, prijímateľ bude povinný buď vrátiť sumu zodpovedajúcu výške neoprávnených výdavkov alebo výšku nenávratného finančného príspevku, ktorá v dotknutom vykazovanom období zodpovedá celému podielu verejného financovania pre podporu hospodárskej činnosti, vrátane príslušného úroku, alebo bude povinný vrátiť celú výšku nenávratného finančného príspevku, a to s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu a nastavenie konkrétnej výzvy. Bližšie informácie sú uvedené v kapitole 3.2.4 tejto metodiky.

1.2 Závaznosť metodiky

Metodika je záväzná pre všetkých prijímateľov, ktorým bol z P SK poskytnutý nenávratný finančný príspevok na investíciu do infraštruktúry mimo režimu štátnej pomoci, a to v nadväznosti na znenie podmienky týkajúcej sa štátnej pomoci, tak ako bola uvedená vo výzve, v rámci ktorej bola predložená žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku týkajúca sa projektu.

Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností sa explicitne uvádza, že metodika je záväzná aj pre partnerov a užívateľov v rámci projektov, v ktorých sa príspevok priamo využil na podporu infraštruktúry, ktorú tieto subjekty vlastní.

Metodika sa nevzťahuje na prijímateľov, ktorých projekty sú financované v rámci pravidiel štátnej pomoci prostredníctvom príslušnej schémy štátnej pomoci, prípadne ktorým bola poskytnutá štátna pomoc ad hoc mimo schém štátnej pomoci alebo ktorým bola poskytnutá štátna pomoc schválená Európskou komisiou (notifikácia).

⁵ Platforma eState aid WIKI je IT nástrojom EK, prostredníctvom ktorého EK s členskými štátmi neformálnou cestou zdieľa odpovede na otázky členských štátov k legislatíve EÚ v oblasti štátnej pomoci.

2 Základné pravidlá štátnej pomoci

Podľa článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej len „zmluva“) sa pravidlá štátnej pomoci uplatňujú len vtedy, keď je prijímateľom pomoci podnik. Pokiaľ ide o pojem „podnik“, v zmysle príslušnej judikatúry Európskej únie (ďalej len „EÚ“) je tento pojem značne široký. Súdny dvor totiž opakovane definoval podniky ako subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť bez ohľadu na ich právne postavenie a spôsob ich financovania, čo znamená, že podnikom môžu byť aj subjekty verejného sektora alebo neziskového sektora. Zároveň je v zmysle judikatúry EÚ hospodárskou činnosťou každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu. Ak pre určitú činnosť existuje trh, hoci akokoľvek obmedzený, potom je táto činnosť organizovaná na trhových zásadách a musí sa považovať za hospodársku. Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda plne závisí od povahy jeho činnosti. V súlade s uvedeným sa takýto subjekt vykonávajúci hospodárske aj nehospodárske činnosti pokladá za podnik len v súvislosti s vykonávaním hospodárskej činnosti.

Štátnou pomocou sú následne také opatrenia v prospech podniku, ktoré kumulatívne spĺňajú kritériá (podmienky) uvedené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ:

1. Prevod štátnych zdrojov (tiež označované ako verejné zdroje) a pripísateľnosť opatrenia pomoci štátu.
Za štátne zdroje sú považované všetky zdroje verejného sektora vrátane zdrojov vnútroštátnych (decentralizovaných, regionálnych alebo iných) subjektov, ako aj prostriedky verejných podnikov (kde štát môže usmerňovať ich použitie). Zdroje pochádzajúce od EÚ (napr. fondy EÚ) sa považujú za štátne zdroje, pokiaľ vnútroštátne orgány môžu rozhodovať o ich použití na základe voľného uváženia (napr. v konaní o žiadosti).
2. Ekonomické zvýhodnenie príjemcu pomoci (hospodárska výhoda).
Každá výhoda, ktorú by podnik nemohol získať za bežných trhových podmienok, teda bez zásahu štátu. Výhodou nie sú len priame plnenia, ale aj oslobodenie od hospodárskej záťaže (dane, poplatky, iné náklady). Výhoda je prítomná vždy, keď sa v dôsledku zásahu štátu zlepši finančná situácia podniku za podmienok, ktoré sú odlišné od bežných trhových podmienok.
3. Selektívnosť opatrenia pomoci.
Opatrenie sa týka len určitých podnikov (skupiny podnikov) alebo určitých odvetví hospodárstva.
4. Narušenie hospodárskej súťaže (hoci aj potenciálne).
O narušenie hospodárskej súťaže môže ísť, ak by sa opatrením zlepšilo konkurenčné postavenie príjemcu v porovnaní s inými podnikmi, s ktorými príjemca súťaží.
5. Vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ (hoci aj potenciálny).
Tento je prítomný, ak opatrenie pomoci posilňuje postavenie podniku v porovnaní s inými podnikmi, ktoré si konkurujú v obchode v rámci EÚ.

Ekonomické zvýhodnenie môže byť v zmysle pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci poskytnuté aj iným podnikom, ako tým, ktorým sa priamo presunú štátne (verejné) zdroje. V danom prípade ide o nepriamu výhodu. To znamená, že v niektorých prípadoch môže poskytnutie nenávratného finančného príspevku/realizácia projektu prijímateľa predstavovať nepriamu výhodu pre tretí podnik, ktorý nie je prijímateľom nenávratného finančného príspevku. Pre vylúčenie pochybností sa uvádza, že tretím podnikom sa nemyslí len prípadný partner či užívateľ v rámci podporeného projektu, ale aj akýkoľvek tretí podnik priamo nezúčastnený na projekte.

2.1 Nehospodárske činnosti financované mimo režimu štátnej pomoci

Podpora činností nehospodárskeho charakteru nepodlieha pravidlám podpory v režime štátnej pomoci.

Komisia ako príklady nehospodárskych činností uvádza:

Oblasť výkonu verejných právomocí

Subjekt možno považovať za subjekt vykonávajúci verejnú právomoc, ak predmetná činnosť tvorí súčasť základných funkcií štátu alebo je spojená s týmito funkciami svojou povahou, cieľom a pravidlami, ktorým podlieha.

Príklady nehospodárskych činností:

- činnosť armády a polície,

- organizácia, financovanie a výkon trestu odňatia slobody,
- bezpečnosť a riadenie letovej prevádzky,
- dohľad na účely boja proti znečisťovaniu,
- rozvoj a revitalizácia pôdy vo verejnom vlastníctve orgánmi verejnej moci,
- zber údajov, ktoré sa používajú na verejné účely na základe zákonnej povinnosti dotknutých podnikov zverejniť tieto údaje.

Príklady konkrétnych opatrení:

- rekonštrukcia/modernizácia budov miestnych alebo obecných úradov, prípadne iných administratívnych budov, ktoré sa nevyužívajú na hospodárske činnosti,
- rekonštrukcia/zateplenie budovy mestskej polície.

Upozornenie:

Prenájom priestorov verejných budov je vždy považovaný za hospodársku činnosť subjektu verejnej správy, ako prenajímateľa, a to bez ohľadu na to, akému subjektu a za akým účelom sa infraštruktúra prenajíma.

Oblasť vzdelávania v rámci vnútroštátneho systému vzdelávania

Ide o verejné vzdelávanie organizované v rámci vnútroštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát, pričom na neehospodársku povahu verejného vzdelávania nemá v zásade vplyv ani skutočnosť, že žiaci alebo ich rodičia musia niekedy zaplatiť poplatok za výučbu alebo zápis do školy, ktorý predstavuje príspevok na prevádzkové náklady systému. Uvedené platí, pokiaľ tieto finančné príspevky kryjú iba zlomok skutočných nákladov na službu, a preto ich nemožno pokladať za odmenu za poskytovanú službu. Pokiaľ je však vzdelávanie financované prevažne rodičmi alebo žiakmi alebo z komerčných príjmov, ide o vykonávanie hospodárskej činnosti, napr. vysokoškolské vzdelávanie hradené v plnej výške študentmi.

Príklady neehospodárskych činností:

- odborná príprava,
- verejné stredné školy, základné školy a materské školy,
- pedagogická činnosť vykonávaná vo vedľajšom pracovnom pomere na univerzitách,
- poskytovanie vzdelávania na univerzitách a verejných vysokých školách.

Upozornenie:

Súkromné školy, ktoré sú **financované z viac ako 50 % zo súkromných zdrojov (školné, iné poplatky žiakov alebo rodičov), predstavujú hospodársku činnosť**, nakoľko súkromné zdroje nepredstavujú len zlomok financovania (ďalej aj „pravidlo 50 %²⁴). **Spôsob financovania pri dodržaní pravidla 50 % je nevyhnutné preukázať.** (Pre bližšie informácie pozri kapitolu 2.1.1 tejto metodiky.)

Oblasť výskumu a vývoja

Nehospodársky charakter majú nasledujúce činnosti subjektov spĺňajúcich definíciu výskumných organizácií alebo výskumných infraštruktúr:

- Základné činnosti výskumných organizácií a výskumných infraštruktúr, najmä:
  - vzdelávacie činnosti zamerané na zvýšenie počtu a kvalifikácie ľudských zdrojov v súlade s judikatúrou a rozhodovacou praxou Komisie a ako bolo vysvetlené v Oznámení o pojme štátna pomoc a Oznámení Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu,
  - nezávislý výskum a vývoj s cieľom rozšíriť poznatky a lepšie porozumieť daným témam vrátane spolupráce pri výskume a vývoji, ak sa výskumná organizácia alebo výskumná infraštruktúra zapájajú do efektívnej spolupráce,

- rozsiahle šírenie výsledkov výskumu na nevýlučnom a nediskriminačnom základe, napríklad prostredníctvom výuky, databáz s voľným prístupom, verejne prístupných publikácií alebo slobodného softvéru.
- Činnosti v rámci prenosu poznatkov, ak sú vykonávané buď výskumnou organizáciou alebo výskumnou infraštruktúrou (vrátane ich oddelení alebo pobočiek), alebo spoločne s ďalšími takýmito subjektmi alebo v ich mene a ak sa všetky zisky z uvedených činností opätovne investujú do základných činností výskumnej organizácie alebo výskumnej infraštruktúry. Nehospodárska povaha uvedených činností zostáva nedotknutá aj v prípade zmluvného poskytovania zodpovedajúcich služieb tretím stranám prostredníctvom verejnej súťaže.

Príklady nehospodárskych činností:

- vzdelávanie zamerané na zvýšenie počtu a kvalifikácie ľudských zdrojov,
- realizácia nezávislého výskumu a vývoja s cieľom rozšíriť poznatky a lepšie porozumieť daným témam vrátane spolupráce pri výskume a vývoji,
- rozširovanie výsledkov výskumu.

Upozornenie:

Odborná príprava pracovnej sily sa nepovažuje za nehospodársku základnú činnosť výskumných organizácií. **Zmluvný výskum a poskytovanie výskumných služieb sú vždy považované za hospodársku činnosť. Prenájom infraštruktúry/zariadení je vždy považovaný za hospodársku činnosť.**

Oblasť kultúry a ochrany kultúrneho dedičstva (vrátane ochrany prírody)

Vzhľadom na svoju osobitú povahu môžu byť určité činnosti v oblasti kultúry a ochrany kultúrneho dedičstva a prírody organizované nekomerčným spôsobom, a teda byť nehospodárskej povahy. Verejné financovanie týchto činností preto nemusí predstavovať štátnu pomoc, ak ide o:

- činnosti, ktoré sú prístupné pre verejnosť a sú nespoplatnené,
- činnosti, ktoré sú prístupné pre verejnosť a poplatok vyberaný od návštevníkov pokrýva len zlomok skutočných nákladov (pravidlo 50 %),
- činnosti, ktoré sú objektívne nenahraditeľné, čím sa vylučuje existencia skutočného trhu (napr. archívy).

Príklady nehospodárskych činností:

- kultúrne akcie prístupné širokej verejnosti, pri ktorých sa nevyberá vstupné alebo sa vyberá len symbolické vstupné,
- prevádzkovanie verejných archívov, v ktorých sa uchovávali jedinečné dokumenty.

Príklady konkrétnych opatrení:

- rekonštrukcia kultúrneho domu, v ktorom sa konajú len akcie nehospodárskeho charakteru (napr. priestory sa neposkytujú na účely prenájmu za odplatu),
- zateplenie budovy múzea, v ktorom sa vyberá len symbolické vstupné.

Upozornenie:

Pokiaľ súkromné financovanie (vstupné, iné poplatky) pokrýva viac ako 50 % celkových nákladov, činnosti v oblasti kultúry alebo prírody predstavujú hospodársku činnosť. Spôsob financovania pri dodržaní pravidla 50 % je nevyhnutné preukázať. (Pre bližšie informácie pozri kapitolu 2.1.1 tejto metodiky.)

V prípade kultúrnych zariadení, ktoré sa používajú takmer výlučne na nehospodársku činnosť, verejné financovanie poskytnuté na zvyčajné vybavenie (napr. bufet alebo platená šatňa v múzeu, platené

parkovanie) nemá za bežných okolností žiaden vplyv na obchod medzi členskými štátmi⁶, a teda **nemieni nehospodársky charakter kultúrnej činnosti**. (Pre bližšie informácie pozri kapitolu 2.1.2 tejto metodiky.)

Oblasť športu

Za nehospodársku činnosť sa považujú činnosti v oblasti amatérskeho športu. Za amatérsky šport sa obvykle považujú kluby pôsobiace v nižších ligových súťažiach a detské/mládežnícke kluby.

Naopak, za profesionálny šport sa pre účely uplatnenia pravidiel v oblasti štátnej pomoci považuje športovanie v zmysle zárobkovej činnosti alebo poskytovania služby za odmenu bez ohľadu na to, či bola uzavretá formálna pracovná zmluva medzi profesionálnym športovcom a príslušnou športovou organizáciou, ak odmena prevyšuje náklady na účasť a predstavuje značnú časť príjmu športovca (definícia profesionálneho športu sa nachádza v čl. 2 bod 143 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení).

Príklady konkrétnych opatrení:

- rekonštrukcia futbalového ihriska využívaného na tréningy detí a mládeže, prípadne amatérskeho klubu.

Oblasť infraštruktúry

Infraštruktúra sa považuje za nehospodársku za splnenia nasledujúcich podmienok (nemusia byť splnené kumulatívne):

- ide o všeobecnú infraštruktúru prístupnú širokej verejnosti bez obmedzení (t.j. infraštruktúra nie je vyhradená podniku – nie je budovaná s cieľom, aby bola využívaná konkrétnym podnikom),
- infraštruktúra sa nebude komerčne využívať (t.j. koncový užívateľ nebude uhrádzať poplatok za jej využitie),
- infraštruktúra má charakter prirodzeného monopolu (t.j. aj pokiaľ sa infraštruktúra komerčne využíva, neexistuje konkurenčná infraštruktúra),
- infraštruktúra sa využíva na činnosti, ktoré štát spravidla vykonáva v rámci výkonu svojich verejných právomocí.

Príklady nehospodárskych činností/konkrétnych opatrení:

- výstavba/rekonštrukcia verejných ciest, mostov, cyklochodníkov,
- rekonštrukcia obecného úradu,
- výstavba/rekonštrukcia verejne prístupných parkov, ihrísk,
- budovanie vodovodných a kanalizačných sietí (pozri Upozornenie nižšie),
- činnosti v oblasti protipovodňovej ochrany a riadenia vodných zdrojov vo verejnom záujme v prípade nízkeho vodného stavu.

Upozornenie:

V rámci pravidiel štátnej pomoci sa v prípade podpory všeobecnej infraštruktúry odlišuje úroveň staviteľa/vlastníka a úroveň prevádzkovateľa infraštruktúry.

Prevádzka vodovodných a kanalizačných sietí predstavuje **hospodársku činnosť**⁷.

⁶ Bod 207. Oznámenia

⁷ Režim štátnej pomoci však možno vylúčiť, ak sa prevádzkovateľovi infraštruktúry neposkytne žiadna výhoda (najmä prostredníctvom výberu prevádzkovateľa na transparentnom a nediskriminačnom základe).

2.1.1 Bližšie vysvetlenie pravidla 50 % (využiteľné v prípade infraštruktúry v oblasti vzdelávania alebo v oblasti kultúrneho a prírodného dedičstva)

V zmysle bodu 34. Oznámenia určité činnosti v oblasti kultúry a ochrany kultúrneho dedičstva, ako aj činnosti v oblasti ochrany prírody môžu byť vzhľadom na svoju osobitú povahu organizované nekomerčným spôsobom, a byť teda ne hospodárskej povahy. Verejné financovanie týchto činností preto nemusí predstavovať štátnu pomoc. Komisia zastáva názor, že verejné financovanie činností v oblasti kultúry alebo ochrany kultúrneho dedičstva, ktoré sú prístupné pre verejnosť a nespôsobujú, plní čisto sociálny a kultúrny účel ne hospodárskej povahy. Podobne peňažný príspevok vyberaný od návštevníkov kultúrnej ustanovizne alebo od účastníkov činnosti v oblasti kultúry alebo ochrany kultúrneho dedičstva, vrátane ochrany prírody, otvorenej pre širokú verejnosť, ktorý pokrýva len zlomok skutočných nákladov, nemeňte ne hospodársku povahu tejto činnosti, keďže takéto peňažné príspevky nemôžu byť považované za skutočnú odplatu za poskytované služby.

Podľa bodu 35. Oznámenia činnosti v oblasti kultúry alebo ochrany kultúrneho dedičstva (vrátane ochrany prírody), ktoré sú z väčšej časti financované prostredníctvom vstupného, používateľských poplatkov alebo inými obchodnými prostriedkami (napr. obchodné výstavy, kiná, komerčné hudobné predstavenia a festivaly, ako aj umelecké školy z väčšej časti financované prostredníctvom školného), by sa mali považovať za činnosti hospodárskej povahy. Podobne činnosti v oblasti kultúry alebo ochrany kultúrneho dedičstva výlučne v prospech určitých podnikov, a nie širokej verejnosti (napr. zreštaurovanie historickej budovy používanej určitou súkromnou spoločnosťou) by sa mali za bežných okolností považovať za činnosti hospodárskej povahy.

Na základe uvedeného platí, že **pokiaľ bude podporená infraštruktúra prístupná širokej verejnosti a spoplatnená, pričom poplatky od návštevníkov (t.j. vstupné, súvisiace používateľské poplatky napr. za prednostný vstup alebo sprievod v cudzom jazyku), príp. iné komerčné zdroje (napr. z reklamy, od sponzorov) budú pokrývať maximálne 50 % skutočných nákladov na prevádzku tejto infraštruktúry, uvedené bude považované za ne hospodársku činnosť.**

Pri posúdení, či došlo k splneniu kritérií podľa Oznámenia sa vyhodnotia údaje z primárnej činnosti inštitúcie v oblasti ochrany kultúrneho alebo prírodného dedičstva. Posudzujú sa výlučne príjmy a výdavky spojené s primárnou činnosťou. Pokiaľ sa teda v rámci infraštruktúry nachádza obvyklé vybavenie, príjmy a výdavky spojené s obvyklým vybavením nevstupujú do výpočtu, ktorým sa preukazuje splnenie pravidla 50 %. Rovnako v prípade, kedy sa v rámci infraštruktúry vykonáva sprievodná hospodárska činnosť, príjmy a výdavky z tejto sprievodnej hospodárskej činnosti nevstupujú do posúdenia, či došlo k dodržaniu pravidla 50 %.

2.1.2 Bližšie vysvetlenie pojmu obvyklé vybavenie infraštruktúry (všeobecne využiteľné pri podpore verejnosti prístupnej infraštruktúry)

V zmysle bodu 207. Oznámenia, obvyklé vybavenie, ako napr. reštaurácie, obchody alebo platené parkovanie, v prípade infraštruktúr, ktoré sa používajú takmer výlučne na ne hospodársku činnosť, spravidla nemá žiaden vplyv na obchod medzi členskými štátmi, keďže nie je pravdepodobné, že by toto vybavenie prilákalo zákazníkov z iných členských štátov, pričom nie je pravdepodobné, že ich financovanie má viac než len okrajový vplyv na cezhraničné investície a usádzanie sa.

Vzhľadom na uvedené **nie je potrebné obvyklé vybavenie**, ako napr. predaj suvenírov, kaviareň, reštaurácia alebo platené parkovisko, **zarátavať do sprievodnej hospodárskej činnosti.**

Pri posúdení toho, **či je vybavenie infraštruktúry možné považovať za obvyklé vybavenie v zmysle bodu 207. Oznámenia, je nevyhnutné, aby žiadateľ preukázal rozhodujúce skutočnosti:**

- vyššie uvedené služby sú určené pre návštevníkov podporenej infraštruktúry (napr. služby ponúkané v rámci uzatvoreného areálu múzea dostupného len pre návštevníkov; múzeum sa nachádza v odľahlej lokalite, v ktorej je potrebné pre návštevníkov poskytnúť občerstvenie; predajňa suvenírov ponúka len tovary upomienkovej hodnoty úzko späté s múzeom, t.j. nevyužiteľné pre bežnú verejnosť, prípadne predajňa ponúka tovary vyrobené v rámci ukážok funkčnosti historických zariadení v múzeu),
- spôsob poskytovania služieb (napr. služby sú zabezpečované priamo správcom kultúrnej infraštruktúry), alebo služby poskytuje návštevníkom iný subjekt odlišný od správcu kultúrnej infraštruktúry, a to na základe prevádzkovej zmluvy alebo koncesnej zmluvy.

Upozornenia:

Ak sú služby spájané s obvyklým vybavením (napr. bufet, kaviareň, reštaurácia alebo parkovisko) ponúkané **širokej verejnosti bez ohľadu na návštevu podporenej infraštruktúry**, z dôvodu právnej istoty ich nie je možné považovať za obvyklé vybavenie a je potrebné ich zahrnúť do sprievodnej hospodárskej činnosti a zohľadniť pri výpočte celkovej ročnej kapacity využívanej na hospodárske účely. (Např. v centre mesta sa nachádza budova múzea s reštauráciou, ktorá má byť podporená z verejných zdrojov. Reštaurácia je však prístupná širokej verejnosti za účelom stravovania, t.j. nie je prístupná len návštevníkom múzea, ktorí uhradili vstupné. Túto reštauráciu nie je možné považovať za obvyklé vybavenie múzea a je potrebné ju započítať do sprievodnej hospodárskej činnosti.)

Služby spájané s obvyklým vybavením (napr. kaviareň, reštaurácia, parkovisko a pod.), ktoré sú v rámci podporenej infraštruktúry **poskytované tretou osobou, ktorá si prenajíma príslušný priestor na základe nájomnej zmluvy, sa vždy započítava do sprievodnej hospodárskej činnosti**, nakoľko dochádza k nájmu priestoru.

2.2 Príklady hospodárskych činností

V kontexte vyššie uvedeného možno ako príklady hospodárskych činností uviesť najmä nasledovné činnosti:

- akýkoľvek prenájom priestorov, a to aj vo verejných budovách, ktoré sú vo zvyšnom rozsahu využívané na neehospodárske účely, ako napr. na výkon samosprávnych úloh alebo vzdelávanie,
- vodozádržné opatrenia vykonávané na hospodársky využívanom pozemku, ktoré sa priamo alebo nepriamo pozitívne dotknú hospodárskeho využitia,
- akýkoľvek prenájom zariadení alebo súborov zariadení,
- ubytovacie služby,
- pohostinské služby (s výnimkou obvyklého vybavenia infraštruktúr, ktoré sú využívané na neehospodárske účely (napr. v oblasti kultúry, vzdelávania)),
- vzdelávacie služby za poplatok, ktoré nespĺňajú kritéria neehospodárskej činnosti, najmä pravidlo 50 % (súkromné školy, platené kurzy),
- činnosti v oblasti kultúrneho alebo prírodného dedičstva, ktoré nespĺňajú pravidlo 50 %,
- iné činnosti a služby za úhradu, a to aj v sociálnej oblasti alebo v rámci zdravotnej starostlivosti, nakoľko tieto sú svojim charakterom zaradené medzi služby všeobecného hospodárskeho záujmu (t.j. hoci sa na ne vzťahuje osobitný režim SVHZ, ide o hospodárske činnosti),
- vydávanie a predaj publikácií alebo tvorba a distribúcia audiovizuálnych diel,
- rozvoj webových portálov a profilov na sociálnych sieťach, ktoré sú využívané aj na propagáciu komerčných produktov, prípadne poskytujú reklamný priestor určitým subjektom.
- poskytovanie akýchkoľvek ďalších služieb na trhu (s výnimkou parkovísk, ktoré sa považujú za obvyklé vybavenie infraštruktúr využívaných na neehospodárske účely),
- predaj akýchkoľvek tovarov na trhu (s výnimkou predaja suvenírov, ktoré sa považuje za obvyklé vybavenie infraštruktúr využívaných na neehospodárske účely).

2.3 Pravidlá financovania infraštruktúry

V zmysle pravidiel štátnej pomoci, financovanie infraštruktúry, ktorá sa nemá hospodársky využívať, je v zásade vylúčené z uplatňovania pravidiel štátnej pomoci. Tak ako už bolo uvedené, týka sa to napríklad infraštruktúry, ktorá sa využíva na činnosti, ktoré štát spravádza vykonáva v rámci výkonu svojich verejných právomocí (vojenské zariadenia, riadenia letovej prevádzky na letiskách, majáky a iné zariadenia na potreby všeobecnej navigácie vrátane vnútrozemskej vodnej dopravy, protipovodňovej ochrany a riadenia vodných zdrojov vo verejnom záujme v prípade nízkeho vodného stavu, polícia a colné orgány), alebo aj inej infraštruktúry, ktorá sa nevyužíva za účelom ponúkajú tovaru alebo služieb na trhu (napríklad cesty, ktoré sa dávajú bezplatne na verejné využitie, detské ihriská). **Pokiaľ činnosti nemajú hospodársku povahu, patria mimo rozsah pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci, rovnako ako verejné financovanie vzťahujúcej sa infraštruktúry.**

Ak sa určitá infraštruktúra **používa na hospodárske aj nehospodárske činnosti, pravidlá štátnej pomoci sa budú vzťahovať na verejné financovanie jej vybudovania iba v tom rozsahu, v akom pokrýva náklady spojené s hospodárskymi činnosťami**. Ak subjekt vykonáva hospodárske aj nehospodárske činnosti, členské štáty musia zabezpečiť, aby verejné financovanie poskytnuté na nehospodárske činnosti nebolo možné použiť na krížové subvencovanie hospodárskych činností. Dá sa to zabezpečiť najmä obmedzením verejného financovania na čisté náklady (vrátane kapitálových nákladov) nehospodárskych činností, ktoré sa určujú na základe jasného oddelenia účtov.

V prípade, že sa v rámci infraštruktúry vykonávajú činnosti nehospodárskej aj hospodárskej povahy, na verejné financovanie nehospodárskych činností nebude vzťahovať čl. 107 ods. 1 zmluvy, pokiaľ tieto dva druhy činností a ich náklady, financovanie a príjmy možno jasne oddeliť v záujme účinného zabránenia krížovému financovaniu hospodárskych činností.

Na rozdiel od vyššie uvedeného, **ak sa v prípade zmiešaného použitia infraštruktúra využíva takmer výlučne na nehospodársku činnosť, jej financovanie ako celok môže patriť mimo rozsah pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci**, a to za predpokladu, že hospodárske využitie je čisto sprievodnou činnosťou (viď nasledujúcu kapitolu).

2.4 Sprievodná hospodárska činnosť v rámci infraštruktúry, ktorú je možné financovať mimo režimu štátnej pomoci (pravidlo 20 %)

Tak ako už bolo vysvetlené, na nehospodárske činnosti financované úplne alebo čiastočne z verejných zdrojov sa nevzťahujú pravidlá štátnej pomoci. V praxi však nie je možné úplne vylúčiť, že sa v rámci podporenej infraštruktúry, ktorá má prioritne slúžiť na nehospodárske činnosti, nebudú čiastočne vykonávať aj hospodárske činnosti, ako odplatné služby pre koncových užívateľov tejto infraštruktúry.

Prípadná hospodárska činnosť realizovaná v rámci podporenej infraštruktúry nebude meniť nehospodársky charakter infraštruktúry, pokiaľ k výkonu dôjde v súlade s pravidlom 20 % podľa bodu 207 Oznámenia. Predpokladom je, že táto hospodárska činnosť je čisto vedľajšia vo vzťahu k hlavnému (nehospodárskemu) využitiu podporenej infraštruktúry, je priamo spojená s prevádzkou infraštruktúry a je pre ňu nevyhnutná alebo je neoddeliteľne spojená s jej hlavným nehospodárskym využitím. Zároveň sa na hospodársku činnosť spotrebúvajú presne tie isté vstupy, ako na nehospodársku činnosť, a zároveň kapacita pridelená každoročne na takúto hospodársku činnosť nepresiahne 20 % celkovej ročnej kapacity podporenej infraštruktúry.

Musí teda dôjsť **ku kumulatívne splneniu kvalitatívnych a kvantitatívnych kritérií** pravidla 20 %:

1. Kvalitatívne kritériá⁸:

- hospodárske činnosti súvisia priamo s prevádzkou infraštruktúry a sú pre jej prevádzku nevyhnutné, alebo
- hospodárske činnosti sú neoddeliteľne spojené s jej hlavným nehospodárskym využitím.

2. Kvantitatívne kritériá:

- pre hospodárske činnosti sú využívané rovnaké vstupy (materiál, zariadenia, pracovná sila a fixný kapitál)⁹ ako u nehospodárskych činností, a zároveň
- kapacita pridelená každoročne na takúto hospodársku činnosť nesmie presiahnuť 20 % celkovej ročnej kapacity príslušného subjektu.

Pokiaľ sa teda v rámci podporenej infraštruktúry vykonáva len sprievodná hospodárska činnosť, výkon tejto činnosti nemení nehospodársky charakter podporenej infraštruktúry.

⁸ Pokiaľ prijímateľ dodržiava podmienky zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, je možné predpokladať, že kvalitatívne kritériá podľa bodu 1. sú počas platnosti a účinnosti zmluvy automaticky splnené.

⁹ V prípade infraštruktúr ide o situáciu, kedy napr. prijímateľ uhrádza spoločné energie za priestory/zariadenia alebo je predmetom projektu je budova ako stavebno-technický celok (zelená strecha).

Prijímateľ je preto **povinný v rámci dotknutého projektu v súlade s touto metodikou preukázať**, že podporená **infraštruktúra sa využíva takmer výlučne na ne hospodársku činnosť**, a teda **hospodárske využitie zostáva čisto vedľajšie (sprievodné)**.

Ak prijímateľ v rámci projektu financovaného mimo režimu štátnej pomoci hospodársky využíva infraštruktúru podporenú v rámci tohto projektu, je povinný preukázať splnenie pravidla 20 %. V opačnom prípade, t.j. pokiaľ prijímateľ nepreukáže dodržanie pravidla 20 %, s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu:

- prijímateľ bude **povinný vrátiť príslušnú sumu nenávratného finančného príspevku** stanovenú v súlade s príkladmi Európskej komisie, tak ako sú zdieľané na platforme e-State aid WIKI⁵, t.j. v rámci tzv. mechanizmu spätného vymáhania bude prijímateľ povinný vrátiť sumu, ktorá zodpovedá celému podielu verejného financovania pre podporu hospodárskej činnosti v dotknutom vykazovanom období¹⁰. Vyčíslenie príslušnej sumy nenávratného finančného príspevku podľa predchádzajúcej vety je bližšie upravené v kapitole 3.2.4 tejto metodiky, alebo
- môžu byť dotknuté výdavky projektu klasifikované ako neoprávnené z dôvodu nesúladu s pravidlami štátnej pomoci a prijímateľ bude povinný vrátiť **zodpovedajúcu výšku neoprávnených výdavkov**.

Zároveň je potrebné výslovne upozorniť, že s ohľadom na konkrétne nastavenie podmienok výzvy **môže byť nesplnenie pravidla 20 % klasifikované aj ako nesplnenie podmienok výzvy**, a teda podstatné porušenie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, v dôsledku ktorého je potrebné vrátiť celú výšku nenávratného finančného príspevku.

V tejto súvislosti je ešte nevyhnutné opakovane uviesť, že **akákoľvek iná hospodárska činnosť, ktorá nesúvisí so statusom ne hospodárskej infraštruktúry, sa do hospodárskych činností v rámci pravidla 20 % nezapočítava, pretože v súvislosti s takouto inou hospodárskou činnosťou je prijímateľ automaticky považovaný za podnik a financovanie takejto inej hospodárskej činnosti by bolo možné výlučne v režime štátnej pomoci**. Dodržanie pravidiel štátnej pomoci v tomto smere je však štandardne ošetrené už samotnou výzvou, v rámci ktorej bol podporený projekt schválený.

Jednoduché grafické znázornenie pravidla 20 % sa nachádza v prílohe tejto metodiky.

Postupy preukazovania sprievodnej hospodárskej činnosti sú podrobne upravené v kapitole 3 tejto metodiky.

2.5 Možný prenos výhody z infraštruktúry – nepriama štátna pomoc

V prípade infraštruktúr financovaných z verejných zdrojov je nevyhnutné posúdiť, či z úrovne prijímateľa **nedochádza k poskytovaniu tzv. nepriamej štátnej pomoci vo vzťahu k tretím subjektom v postavení podniku**.

Okrem priamej štátnej pomoci, tak ako už bola popísaná, môže vo vzťahu k tretím subjektom v postavení podniku dochádzať aj k nepriamej štátnej pomoci, pri ktorej **síce nenastáva priamy prevod verejných prostriedkov, ale tretí subjekt v postavení podniku je nepriamo zvýhodnený tým, že je sprostredkované, t.j. cez prijímateľa financovaného z verejných zdrojov, adresátom určitej ekonomickej výhody**. Vo vzťahu k tomuto tretiemu subjektu v postavení podniku sa teda v prípade nepriamej štátnej pomoci vyskytuje určitá ekonomická výhoda, napr. vo forme stanovenia nižších cien, ktoré tento podnik uhrádza za určité služby subjektu financovanému z verejných zdrojov.

K nepriamej štátnej pomoci z úrovne prijímateľa **môže teoreticky dochádzať pri výkone vedľajších hospodárskych činností za dodržania pravidla 20 %, ako aj pri výkone ne hospodárskych činností**, pokiaľ je prijímateľ v určitom nevyváženom právnom vzťahu s tretím subjektom v postavení podniku, v dôsledku čoho na

¹⁰ Pre úplnosť sa výslovne uvádza, že vzhľadom na úpravu v zákone o štátnej pomoci sa na sumu, ktorá zodpovedá celému podielu verejného financovania pre podporu hospodárskej činnosti v dotknutom vykazovanom období, nemôže aplikovať príslušná intenzita štátnej pomoci podľa nariadenia komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy.

tento podnik prenáša určitú výhodu spočívajúcu napr. v znížených cenách alebo vo výhodnejších zmluvných podmienkach.

Infraštruktúra financovaná z verejných zdrojov musí byť prenechaná do užívania za trhových podmienok¹¹. Uvedená podmienka sa považuje za automaticky splnenú, pokiaľ bola infraštruktúra prenechaná do užívania na otvorenom, transparentnom a nediskriminačnom základe.

3 Podmienky podpory infraštruktúry mimo režimu štátnej pomoci

Financovanie infraštruktúry nehospodárskeho charakteru nepredstavuje štátnu pomoc. Zároveň, pokiaľ prijímateľ v rámci infraštruktúry vykonáva len sprievodnú hospodársku činnosť za dodržania pravidla 20 %, výkon tejto sprievodnej hospodárskej činnosti nemeňte nehospodársky charakter podporenej infraštruktúry, a preto jej financovanie naďalej nepredstavuje štátnu pomoc.

Táto podmienka je zo strany prijímateľa **deklarovaná už v rámci konania o žiadosti v rámci príslušnej výzvy, avšak vzhľadom na jej charakter je nevyhnutné monitorovať skutočný rozsah činností prijímateľa, na ktoré podporenú infraštruktúru využíva.**

Pri monitorovaní charakteru činností prijímateľa v rámci podporenej infraštruktúry môže dôjsť vo výsledku k dvom základným situáciám, ktoré sú považované za súladné s pravidlami štátnej pomoci:

1. Prijímateľ v súvislosti s podporenou infraštruktúrou počas monitorovaného obdobia vykonával výlučne činnosti **nehospodárskeho charakteru**, alebo
2. Prijímateľ preukáže, že hoci v súvislosti s podporenou infraštruktúrou počas monitorovaného obdobia vykonával aj **činnosti hospodárskeho charakteru**, tieto boli len sprievodné vo vzťahu k nehospodárskym činnostiam, t.j. preukáže dodržanie pravidla 20 %.

3.1 Rozhodné obdobie monitorovania charakteru činností

Rozhodné obdobie je obdobie (n kalendárnych rokov), počas ktorého je prijímateľ, v súvislosti s podporenou infraštruktúrou, povinný vhodnou metódou podľa kap. 3.2.2 tejto metodiky **monitorovať** charakter činností s cieľom zabezpečiť výkon výlučne nehospodárskych činností alebo dodržanie pravidla 20 %. Dĺžka rozhodného obdobia konkrétného projektu bude určená **s ohľadom na existenciu/životnosť dlhodobého investičného majetku nadobudnutého/zhodnoteného v rámci projektu**. Prijímateľ teda bude monitorovať charakter činností, na ktoré je využívaná podporená infraštruktúra, pokiaľ je táto súčasťou dlhodobého investičného majetku a ešte nebola odpísaná.

Prijímateľ určí **rozhodné obdobie na základe nižšie uvedených princípov.**

3.1.1 Určenie začiatku rozhodného obdobia

Rozhodné obdobie začína kalendárnym rokom, v ktorom by prvý krát mohlo dôjsť k výkonu hospodárskych činností v súvislosti s podporenou infraštruktúrou.

V rámci projektov, ktorých predmetom je podpora infraštruktúry, rozhodné obdobie zväčša začína buď ukončením realizácie zodpovedajúcej hlavnej aktivity projektu (napr. uvedením zariadenia do prevádzky), alebo až ukončením realizácie aktivít projektu ako celku (napr. súboru prístrojov do prevádzky), a to vždy **v závislosti od toho, kedy po prvý krát môže dôjsť k reálnemu využitiu predmetu projektu alebo čiastkového predmetu projektu.**

Pre odstránenie prípadných pochybností sa uvádza, že za kalendárny rok, v ktorom začína rozhodné obdobie, prijímateľ monitoruje charakter činností len odo dňa (vrátane), v ktorom prvýkrát dôjde k hospodárskemu využitiu

---

¹¹ Uvedené neplatí v prípade osobitných postupov súladných s pravidlami rozpočtového hospodárenia alebo s pravidlami správy majetku štátu alebo územnej samosprávy, ako aj v osobitných prípadoch súladných s podmienkami in-house zákaziek v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

infraštruktúry, t.j. monitoruje len príslušnú časť zodpovedajúceho mesiaca, ako aj všetky nasledujúce mesiace. Obdobie predchádzajúce tomuto dňu nie je predmetom monitorovania podľa tejto metodiky.

3.1.2 Určenie konca rozhodného obdobia

Čo sa týka ukončenia rozhodného obdobia, rozhodné obdobie sa končí kalendárnym rokom, v ktorom došlo k úplnej amortizácii podporenej infraštruktúry. **Rozhodné obdobie teda musí plynúť nielen počas celého obdobia udržateľnosti projektu, ale aj počas životnosti dlhodobého investičného majetku, a to v nadväznosti na dĺžku jeho odpisovania¹².** Povinnosť monitorovať činnosti sa nevzťahuje na majetok vyradený z účtovnej evidencie v súlade s príslušnými predpismi.

Pre odstránenie prípadných pochybností sa uvádza, že za kalendárny rok, v ktorom končí rozhodné obdobie, prijímateľ monitoruje charakter činností len ku dňu (vrátane), **v ktorom posledný krát mohlo dôjsť k výkonu hospodárskych činností v súvislosti s podporenou infraštruktúrou**, t.j. monitoruje len príslušnú časť zodpovedajúceho mesiaca, ako aj všetky predchádzajúce mesiace. Obdobie nasledujúce po tomto dni nie je predmetom monitorovania podľa tejto metodiky.

Prijímateľ/partner/užívateľ počas rozhodného obdobia monitoruje neehospodársky charakter alebo vedľajší charakter hospodárskych činností za každý kalendárny rok, t. j. od 1.1. do 31.12. daného kalendárneho roku¹³ spadajúceho do rozhodného obdobia.

Na monitorovanie počas rozhodného obdobia po uplynutí vykazovaného obdobia podľa kap. 3.1.3 tejto metodiky sa primerane aplikuje kap. 3.2.2 tejto metodiky.

3.1.3 Vykazované obdobie

Vykazované obdobie je obdobie (n kalendárnych rokov), počas ktorého je prijímateľ, v súvislosti s podporenou infraštruktúrou, **povinný podľa kap. 3.2.2 tejto metodiky monitorovať charakter činností a tento následne postupom podľa kap. 3.2.3 tejto metodiky vykazovať** s cieľom preukázať poskytovateľovi výkon výlučne neehospodárskych činností alebo dodržanie pravidla 20 %.

Začiatok vykazovaného obdobia je totožný so začiatkom rozhodného obdobia. Dĺžka vykazovaného obdobia konkrétneho projektu bude určená **s ohľadom na dobu udržateľnosti projektu, t.j. posledným rokom vykazovaného obdobia je posledný rok udržateľnosti projektu**, za ktorý je prijímateľ povinný predložiť poslednú následnú monitorovaciu správu.

Prijímateľ bude vykazovať charakter činností, na ktoré je využívaná podporená infraštruktúra, **na ročnej báze** za každý kalendárny rok vykazovaného obdobia.

Prijímateľ/partner/užívateľ počas vykazovaného obdobia postupom podľa nasledujúcich kapitol tejto metodiky monitoruje a poskytovateľovi preukazuje neehospodársky charakter alebo vedľajší charakter hospodárskych činností za každý kalendárny rok, t. j. od 1.1. do 31.12. daného kalendárneho roku¹³ vykazovaného obdobia.

¹² V prípade účtovného odpisu je nevyhnutné, aby odpisový plán vychádzal z očakávaného fyzického opotrebenia majetku, ktoré zodpovedá bežným podmienkam využitia. Zároveň sa v priebehu odpisovania kontroluje skutočné opotrebenie majetku a pokiaľ sa zmenia podmienky používania majetku, účtovná jednotka má povinnosť prehodnotiť odpisový plán a upraviť zostatkovú dobu odpisovania alebo sadzby odpisovania. Pojem odpis v tejto metodike zahŕňa aj hypotetický odpis v súlade s účtovnými predpismi, ktorý by prijímateľ uplatnil v prípade, ak by na zakúpený majetok nebol poskytnutý nenávratný finančný príspevok.

¹³ S výnimkou roka, ktorým sa začína a končí plynutie obdobia.

3.2 Povinnosti prijímateľa vo vykazovanom období

3.2.1 Deklarovanie výlučne nehospodárskych činností

Týka sa projektov, ktoré boli podporené mimo režimu štátnej pomoci a v prípade ktorých žiadateľ v konaní o žiadosti preukázal výlučne nehospodársky charakter podporenej infraštruktúry.

Prijímateľ je povinný **deklarovať nehospodársky charakter činností** na ročnej báze, t.j. od 1.1. do 31.12. za každý kalendárny rok vykazovaného obdobia postupom uvedeným nižšie.

V prípade, že predmetom podpory bola infraštruktúra využívaná na výlučne nehospodársku činnosť, prijímateľ uvedené deklaruje Vyhlásením prijímateľa/partnera/užívateľa projektu ku spôsobu využitia podporenej infraštruktúry, ktoré je prílohou tejto metodiky. Bez ohľadu na uvedené **môže poskytovateľ požadovať bližšie preukázanie nehospodárskeho využitia**. V takom prípade prijímateľ primerane postupuje podľa nasledujúcej kapitoly.

V prípade, že prijímateľ v priebehu daného kalendárneho roka vykazovaného obdobia identifikuje hospodárske využitie podporenej infraštruktúry, napr. z dôvodu, že počas daného roka dôjde k uzavretiu zmluvy o nájme, **je povinný bezodkladne zaviesť postupy v súlade s nasledujúcou kapitolou tejto metodiky a za daný kalendárny rok preukázať dodržanie pravidla 20 %**.

Prijímateľ je povinný za účelom preukázania výlučne nehospodárskych činností vykonávaných v rámci podporenej infraštruktúry **disponovať všetkou relevantnou dokumentáciou podľa kap. 3.2.3 a túto a na základe požiadavky poskytovateľa predložiť**.

3.2.2 Monitorovanie hospodárskych činností pri zmiešanom využití

Týka sa projektov, ktoré boli podporené mimo režimu štátnej pomoci a v prípade ktorých žiadateľ v konaní o žiadosti preukázal vedľajšie hospodárske využitie podporenej infraštruktúry. Týka sa aj projektov, v prípade ktorých žiadateľ v konaní o žiadosti preukázal čisto nehospodársky charakter podporenej infraštruktúry, avšak v priebehu vykazovaného obdobia sa podporená infraštruktúra začala využívať hospodársky.

V prípade zmiešanej infraštruktúry využívanej na hospodárske aj nehospodárske činnosti je prijímateľ povinný na pravidelnej ročnej báze, t.j. od 1.1. do 31.12. za každý kalendárny rok vykazovaného obdobia, **monitorovať a preukazovať charakter činností s cieľom preukázať poskytovateľovi dodržanie pravidla 20 %**.

Za účelom riadneho monitorovania a následného preukázania charakteru činností v rámci podporenej infraštruktúry prijímateľ **v prvom kroku určí celkovú kapacitu podporenej infraštruktúry**. Spôsob určenia kapacity závisí od charakteru infraštruktúry a od konkrétneho spôsobu jej využitia.

Následne prijímateľ **určí podiel hospodárskeho využitia** na celkovej kapacite podporenej infraštruktúry.

Prijímateľ je **povinný zvoliť vhodnú metódu výpočtu** v nadväznosti na konkrétne okolnosti zmiešaného využitia podporenej infraštruktúry. V prípade nejasností je prijímateľ povinný požiadať poskytovateľa o usmernenie k ďalšiemu postupu.

Prijímateľ vyberie niektorú z nasledovných metód výpočtu:

Metóda plochy

Kapacita hospodársky využívanej infraštruktúry vypočítaná prostredníctvom ukazovateľa plochy je štandardne využívaná. Je vhodná v prípade všetkých projektov, v rámci ktorých došlo k podpore nehnuteľnosti ako celku (realizácia aktivít na budove napr. zelená strecha, realizácia aktivít na pozemku napr. vodozádržné opatrenia).

Vzhľadom na spôsob využitia infraštruktúry na hospodárske činnosti rozlišujeme trvalý záber a dočasný záber, pričom:

- a. Trvalý záber

Ide o situáciu, v ktorej je presne určená časť podporenej infraštruktúry **celoročne a zároveň celodenne** využívaná na hospodárske účely. Pod **celodenným využitím** sa rozumie využitie určenej časti infraštruktúry na hospodárske činnosti **súbežne počas bežných prevádzkových hodín infraštruktúry využívanej na primárnu nehospodársku činnosť**. Uvedené znamená, že pri určení kapacity hospodársky využitej infraštruktúry **nebude do výpočtu vstupovať faktor času**.

Ako príklad trvalého záberu možno uviesť situáciu, kedy je konkrétny priestor v budove obecného úradu celoročne prenájatý Slovenskej pošte, a.s., pričom doba, kedy je priestor prístupný zamestnancom pošty, plne korešponduje s dobou, kedy je obecný úrad prístupný zamestnancom obecného úradu. V popísanom prípade postačuje určenie celkovej kapacity obecného úradu a následné určenie kapacity hospodársky využívanej kapacity obecného úradu **prostredníctvom plochy v m²**. Plocha využitá na hospodárske účely nesmie prekročiť 20 % celkovej plochy.

Príklad výpočtu kapacity pri trvalom zábere:

Obec žiada o nenávratný finančný príspevok na zelenú strechu obecného úradu. Budova s rozlohou 300 m² je v prevádzke každý pracovný deň (okrem štátnych sviatkov) od 8:00 do 17:00. Sídli v nej obecný úrad. Miestnosť 50 m² sa celoročne prenajíma pošte. Pošta je otvorená v rovnakom čase ako obecný úrad.

Celková kapacita (na ročnej báze): 300 m²

Hospodárske využitie (na ročnej báze): 50 m²

Podiel hospodárskeho využitia: $(50/300) * 100 = 16,66 \%$

b. Dočasný záber

Ide o situáciu, v ktorej infraštruktúra nie je využívaná na hospodárske účely **celoročne a celodenne**, a preto je pri výpočte potrebné zohľadniť čas využitia infraštruktúry.

Ide o nasledovné situácie:

- a) príslušná časť podporenej infraštruktúry je využívaná na hospodárske účely dlhodobo v kontinuálnom časovom úseku, avšak **nie celoročne počas 365 dní v roku**,
- b) príslušná časť podporenej infraštruktúry je využívaná na hospodárske účely celoročne počas 365 dní v roku, avšak **nie súbežne s bežnými prevádzkovými hodinami, kedy je infraštruktúra využívaná na primárnu nehospodársku činnosť**,
- c) príslušná časť podporenej infraštruktúry je využívaná na hospodárske účely **len príležitostne na nepravidelnej báze**,
- d) **kombinácia** niektorých z vyššie uvedených situácií dočasného záberu, ako aj **kombinácia trvalého a dočasného záberu**.

Ad písm. a)

Ide napr. o situáciu, kedy je sála v budove obecného úradu celoročne prenájatá na pár hodín v konkrétnom dni napr. za účelom tanečného kurzu súkromnému poskytovateľovi tanečných kurzov. Rovnako ide o situáciu, kedy v priebehu roka došlo k ukončeniu alebo k začatiu nového nájmu.

Ad písm. b)

Ide napr. o situáciu, kedy sa v bezplatnom múzeu nachádza novovybudovaný interaktívny priestor, ktorý je plne spoplatnený (nedodržanie pravidla 50 %) a zároveň je prístupný verejnosti len v popoludňajších hodinách.

Ad písm. c)

Ako príklad možno uviesť situáciu, kedy je sála v budove obecného úradu celoročne prenájatá na pár hodín v konkrétnom dni napr. za účelom tanečného kurzu súkromnému poskytovateľovi tanečných kurzov.

Pri dočasnom zábere môže dochádzať k využitiu príslušnej časti podporenej infraštruktúry aj mimo bežných prevádzkových hodín (večerné/nočné hodiny alebo počas víkendov). Ako príklad možno uviesť situáciu, kedy je konkrétny priestor v budove obecného úradu príležitostne prenášaný na rôzne účely (napr. sála obecného úradu je využívaná na svadby, oslavy, výstavy alebo na víkendové trhy za účelom predaja tovaru).

Vo všetkých vyššie uvedených prípadoch bude pri určení kapacity infraštruktúry využívanej na hospodársku činnosť do výpočtu okrem faktora plochy nevyhnutne vstupovať aj faktor času. Kapacita využitá na hospodárske účely nesmie prekročiť 20 % celkovej plochy.

Príklad výpočtu kapacity pri dočasnom zábere¹⁴:

Obec žiada o nenávratný finančný príspevok na zelenú strechu. Budova s rozlohou 300 m² je v prevádzke každý deň (okrem štátnych sviatkov) od 8:00 do 17:00. Sídli v nej obecný úrad, pričom najväčšia miestnosť 70 m² sa využíva ako kultúrne stredisko. Kultúrne stredisko sa na 20 hodín mesačne prenajíma klubu mažoretiiek, na 40 hodín mesačne na jazykové kurzy a raz mesačne, v čase od 13:00 do 17:00 sa v ňom uskutočňuje platené kultúrne podujatie (vernisáž, koncert, zábava). V zostávajúcom čase slúži pre potreby obecného úradu alebo na podujatia pre širokú verejnosť.

Celkové využitie (na ročnej báze): budova v prevádzke každý deň okrem štátnych sviatkov, t. j. 352 dní, prevádzková doba 8:00 - 17:00, spolu 3168 hodín/rok

Hospodárske využitie (na ročnej báze):

- počet hodín, počas ktorých je budova prenajatá mažoretkám (20 hodín/mesiac, t. j. 240 hodín/rok),
  - na jazykové kurzy (40 hodín/mesiac, t. j. 480 hodín/rok) a
  - na platené kultúrne podujatia (4 hodiny/mesiac, t. j. 48 hodín/rok)
-

spolu 768 hodín/rok

768 hodín/3168 hodín = 0,242

0,242*70 m² = 16,9 m²

(16,9/300)*100 = 5,6 %

Metóda času

Kapacita určená s ohľadom na čas využitia podporenej infraštruktúry je vhodná najmä v prípade projektov, v rámci ktorých došlo k podpore zariadenia alebo súboru zariadení. Pri tejto metóde sa kapacita hospodárskeho využitia infraštruktúry na celkovej ročnej kapacite vypočíta na základe evidovaného času využitia jednotlivých vstupov na hospodárske a nehospodárske činnosti. Ide teda o metódu využiteľnú v prípade konkrétneho zariadenia, ktoré je predmetom zmiešaného využitia.

Metódu času je vhodné využiť aj v prípade, ak je celá infraštruktúra predmetom zmiešaného využitia, t.j. nie je potrebné vyčleniť konkrétnu plochu na hospodárske využitie (napr. športová hala sa ako celok využíva cez víkendy na hospodárske činnosti a cez týždeň na nehospodárske činnosti – výučba žiakov športovej školy).

Analogicky sa metóda času uplatní aj v prípade, ak v rámci podporenej infraštruktúry nie je možné jednoznačne oddeliť priestor, ktorý sa hospodársky využíva (napr. nejde o samostatnú miestnosť).

Príklad výpočtu kapacity s využitím metódy času:

Škola žiada o nenávratný finančný príspevok na zelenú strechu športovej haly. Cez pracovný týždeň športová hala slúži len na nehospodársku činnosť – využíva ju škola v čase od 7:00 do 17:00. V sobotu sa športová hala prenajíma od 8:00 do 17:00.

Celkové využitie (na ročnej báze): pracovný týždeň, t. j. 260 dní/rok

Hospodárske využitie (na ročnej báze): cez víkendy, t.j. 52 dní/rok

Podiel hospodárskeho využitia: (52/260) * 100 = 20 %

---

¹⁴ Príklad použitý z prezentácie Protimonopolného úradu SR

Výpočet kapacity s využitím metódy plochy alebo metódy času prijímateľ vykoná v tabuľke Výpočet kapacity využitia infraštruktúry na hospodárske činnosti. Tabuľka výpočtu ráta automaticky. Zo strany prijímateľa postačuje pravdivo vyplniť príslušné údaje.

Za účelom výpočtu prijímateľ do tabuľky výpočtu uvedie:

- Ročný prevádzkový čas infraštruktúry v hodinách
- Celkovú plochu infraštruktúry v m²
- Označenie každej hospodárskej činnosti
- Plochu hospodársky využívaného priestoru ku každej hospodárskej činnosti
- Ročné časové využitie priestoru ku každej hospodárskej činnosti

Prijímateľ pri vyplňaní tabuľky výpočtu postupuje **v súlade s pokynmi uvedenými priamo v tabuľke**. V prípade nejasností **odporučí spôsob vyplnenia poskytovateľ**.

Metóda s ohľadom na jednotku výkonu

Kapacita je určená s ohľadom na jednotku výkonu podporenej infraštruktúry (počet jednotiek na hospodársku činnosť vo vzťahu k počtu celkových jednotiek). Táto metóda je využiteľná v prípade projektov, v rámci ktorých došlo k podpore nehnuteľnosti ako celku, ako aj v prípade projektov, v rámci ktorých došlo k podpore konkrétneho zariadenia/súboru zariadení. Pri tejto metóde sa kapacita hospodárskeho využitia infraštruktúry na celkovej ročnej kapacite vypočíta na základe jednotlivých výstupov na hospodárske a nehospodárske činnosti. Ide o metódu, ktorá sa využíva **v situácii, kedy nie je možné stanoviť presný čas využitia infraštruktúry na hospodársku a nehospodársku činnosť vzhľadom na charakter činnosti** (napr. budova školskej jedálne so zrealizovanými zelenými opareniami, kde sa v priebehu dňa v rovnakom čase vydáva určitý počet obedov za úhradu aj pre iné osoby než sú školáci a zamestnanci školy – kapacita sa určí podľa počtu vydaných obedov).

Využitie tejto metódy je **podmienené súhlasom poskytovateľa**.

Príklad výpočtu kapacity s využitím jednotky výkonu¹²:

Škola zaradená do celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát, žiada o príspevok na zelenú strechu školskej jedálne. Jedáleň denne vydá 700 obedov pre učiteľov a žiakov, pričom možnosť objednať si obed využíva aj 150 seniorov.

Celková ročná kapacita jedálne: 161 500 obedov/rok

Kapacita hospodárskej činnosti (počet obedov vydaných pre seniorov): 28 500 obedov/rok

Podiel hospodárskeho využitia: $(28\,500/161\,500) \cdot 100 = 17,6 \%$

Výpočet kapacity s využitím metódy s ohľadom na jednotku výkonu prijímateľ vykoná samostatne. Pre výpočet nie je z úrovne poskytovateľa pripravený osobitný podklad. Výpočet prijímateľ popíše vo Vyhlásení prijímateľa/partnera/užívateľa projektu ku spôsobu využitia podporenej infraštruktúry, a to v príslušnej časti s označením „Iná metóda“.

3.2.3 Spoločné ustanovenia k spôsobu preukazovania

Prijímateľ je povinný **vo vykazovanom období** za účelom preukázania kapacity podporenej infraštruktúry využitej na hospodárske činnosti **na každoročnej báze predkladať nasledovné podklady**:

- vyplnené a podpísané Vyhlásenie prijímateľa/partnera/užívateľa projektu ku spôsobu využitia podporenej infraštruktúry,
- vyplnenú a podpísanú tabuľku s konkrétnym výpočtom kapacity - Výpočet kapacity využitia infraštruktúry na hospodárske činnosti,

ktoré tvoria **prílohu tejto metodiky**.

Prijímateľ je povinný za účelom preukázania správnosti výpočtu kapacity infraštruktúry využitej na hospodárske činnosti **disponovať všetkou potrebnou dokumentáciou**, ktorou sa **potvrdí správnosť** výpočtu kapacity a **na základe požiadavky poskytovateľa túto predložiť**.

Môže ísť o nasledovnú dokumentáciu/podklady, ak relevantné:

- zriaďovateľská listina/zakladacia listina preukazujúca nehospodársky charakter primárnej činnosti,
- interné akty riadenia alebo iné príslušné vnútorné predpisy preukazujúce nehospodársky charakter primárnej činnosti,
- harmonogram/denník využitia plochy na hospodárske a/alebo nehospodárske činnosti,
- príslušné zmluvy týkajúce sa hospodárskeho a/alebo nehospodárskeho využitia, napr. nájomná zmluva, zmluva o poskytnutí služby, zmluva o spolupráci,
- doklady z účtovnej evidencie na najnižšej možnej preukaznej úrovni vo vykazovanom období, napr. objednávky, faktúry, účtovné prípady priraditeľné k hospodárskej alebo nehospodárskej činnosti.

Osobitne sa upozorňuje na povinnosť prijímateľa **v relevantných prípadoch za účelom preukázania nehospodárskeho charakteru činnosti preukázať dodržanie pravidla 50 % konkrétnymi údajmi účtovnej evidencie** – prijímateľ preukáže, že ročné prevádzkové príjmy tvoria maximálne 50 % z hodnoty skutočných ročných prevádzkových nákladov na prevádzku.

Prijímateľ predkladá vyhlásenie k spôsobu využitia a tabuľku výpočtu za predchádzajúci kalendárny rok **spolu s monitorovacou správou projektu, zväčša s príznakom „následná“ (v nadväznosti na určenie začiatku vykazovaného obdobia), s výnimkami uvedenými nižšie.**

Osobitné postupy predkladania:

Poskytovateľ je oprávnený požadovať preukázanie kapacity podporenej infraštruktúry **aj mimo termínu podľa predchádzajúceho odseku**, a to predovšetkým v prípadoch, kedy má prijímateľ povinnosť predložiť monitorovaciu správu a/alebo následnú monitorovaciu správu v poslednom kvartáli kalendárneho roka. V tomto prípade poskytovateľ požiada o preukázanie kapacity zväčša **v prvom kvartáli kalendárneho roka nasledujúceho po vykazovanom roku**. Cieľom tohto postupu je **včas overiť** dodržanie pravidiel štátnej pomoci a **požadovať prijatie vhodných opatrení**, tak aby sa eliminovalo riziko vzniku prípadnej neoprávnenej pomoci v prebiehajúcim kalendárnom roku. Uplatnenie tohto postupu je plne v kompetencii poskytovateľa.

V roku, ktorým sa končí vykazované obdobie a v ktorom je prijímateľ **povinný predložiť poslednú následnú monitorovaciu správu**, prijímateľ preukáže kapacitu využítú na hospodárske činnosti tak, že **predloží vyhlásenie k spôsobu využitia a tabuľku výpočtu za aktuálne prebiehajúci kalendárny rok**, a to **k dátumu predloženia poslednej následnej monitorovacej správy**. Pokiaľ takto predložené údaje, resp. predchádzajúce údaje alebo iné okolnosti **odôvodnene indikujú riziko nedodržania pravidla 20 % v aktuálne prebiehajúcim kalendárnom roku**, poskytovateľ vyzve prijímateľa **na predloženie vyhlásenia k spôsobu využitia a tabuľky výpočtu za celý prebiehajúci kalendárny rok v prvom kvartáli nasledujúceho kalendárneho roka**.

3.2.4 Vrátenie neoprávnenej štátnej pomoci

Tak ako už bolo uvedené, sprievodné využitie projektom podporenej infraštruktúry na hospodársku činnosť **nesmie počas každého kalendárneho roka vo vykazovanom období presiahnuť 20 % celkovej ročnej kapacity infraštruktúry**, tak aby nedošlo k zmene nehospodárskej povahy financovania projektu.

Pokiaľ poskytovateľ na základe postupu podľa predchádzajúcej kapitoly zistí, že počas konkrétneho kalendárneho roka vo vykazovanom období došlo k prekročeniu povolenej kapacity na sprievodné hospodárske činnosti v zmysle

pravidla 20 %, **prijímateľ je povinný vrátiť sumu zodpovedajúcu celému podielu verejného financovania pre podporu hospodárskej činnosti za dotknutý kalendárny rok, v ktorom došlo k prekročeniu.**¹⁵

Poskytovateľ stanovil postup určenia sumy na vrátenia v zmysle príkladov mechanizmu spätného vymáhania zdieľaných zo strany Európskej komisie na platforme e-State aid WIKI¹⁵. Poskytovateľ určí sumu s ohľadom na výšku poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Suma na vrátenie zodpovedá podielu verejného financovania na hospodárske činnosti v dotknutom vykazovanom období.

Výška nenávratného finančného príspevku sa v prvom kroku pomerne rozdelí do jednotlivých kalendárnych rokov stanoveného rozhodného obdobia, a to **vo výške ročných odpisov¹² nadobudnutého dlhodobého investičného majetku¹⁶**. K takto určenej sume za dotknutý kalendárny rok, v ktorom došlo k prekročeniu kapacity infraštruktúry na sprievodné hospodárske činnosti v zmysle pravidla 20 %, sa následne **pripočíta úrok**. Jeho výška za dotknutý kalendárny rok sa určí (podľa nariadenia Komisie č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a nadväzne podľa Oznámenia Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadzieb (2008/C 14/02)) na základe základnej sadzby pre výpočet úrokov pre vymáhanie štátnej pomoci, tak ako je každoročne stanovená zo strany EK. Základná sadzba je zverejnená na webovom sídle koordinátora štátnej pomoci.

Príklad výpočtu sumy nenávratného finančného príspevku na vrátenie sa nachádza v prílohe tejto metodiky.

Prijímateľ vráti určenú sumu na základe pokynov poskytovateľa v rámci mechanizmu spätného vymáhania a v súlade s ustanoveniami zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

4 Prílohy

Príloha č. 1	Grafické znázornenie pravidla 20 %
Príloha č. 2	Vyhlasenie prijímateľa/partnera/užívateľa projektu ku spôsobu využitia podporenej infraštruktúry
Príloha č. 3	Výpočet kapacity využitia infraštruktúry na hospodárske činnosti
Príloha č. 4	Príklad výpočtu sumy nenávratného finančného príspevku na vrátenie

---

¹⁵ V prípadoch, v ktorých to vyplýva z okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým v nadväznosti na nastavenie podmienok konkrétnej výzvy, môže poskytovateľ požadovať vrátenie celej výšky nenávratného finančného príspevku. V takom prípade sa porušenie pravidla 20 % považuje za podstatnú zmenu projektu. Uvedené nie je predmetom úpravy v rámci tejto metodiky.

¹⁶ Pokiaľ sa v rámci projektu dlhodobý investičný majetok nefinancoval v plnej výške z verejných zdrojov, ročný odpis sa uvedie len do výšky nenávratného finančného príspevku pripadajúceho na financovanie dlhodobého investičného majetku nadobudnutého v rámci projektu.